

דף סא.

עין משפט א.ב.

או"ח סימן שצח פעיף ט

ט. י. עיר שיושבת על שפת הנחל ורוב הזמן יבש, ומשתמשים בו ואינו מלא אלא בשעת הגשמים, אם יש על שפתו איצטבא שעל ידה משתמשים בנחל גם כשהיא מלאה, ורוחב האיצטבא ד' אמות הנחל בכלל העיר, ומודדים אלפים אמה משפתו השני של הנחל^ג, ואם אין שם מצבה על שפת הנחל אין מודדין אלא מפתח בתיהם והנחל נמדד מן האלפים אמה.

דף סא:

עין משפט א.ב.ג.

או"ח סימן תח פעיף ב

ב. ג. המניח ערובו ברה"י, אפי' היתה עיר גדולה כמו נינוה מהלך את כלה וחוצה לה אלפים אמה לכל רוח.

עין משפט ד.

או"ח סימן שפב פעיף א

א. א. הגר עם עכו"ם בחצר אינו אוסר עליו^ד, עד שיהיו שני ישראלים גרים בשני בתים^ה ואוסרים זה על זה^ו אז גם העכו"ם אוסר עליהם^ז.

ג. כי הוא בשימוש גם כשהנחל מלא.

- ד. משנה עירובין ס"א, וכרבי אלעזר בן יעקב שם בגמ' ס"ב. והטעם דמעיקר הדין דירת עכו"ם אינה נחשבת לדירה אלא חכמים גזרו לאסור כדי שלא ידור עמו וילמד ממעשיו, ולא גזרו אלא בדבר ששכיח דהיינו במקום שדרים כמה ישראלים, מ"ב אות א'.
- ה. אבל בבית אחד אפי' שיש כמה ישראלים שאוכלים כל אחד בפני עצמו כאחד נחשבים.
- ו. לאפוקי אב ובניו שמקבלים פרס ממנו. אפי' כל אחד בבית אחד, אין העכו"ם אוסר עליהם דא"צ ערוב. ואין צריכים לשכור רשותו, מ"ב אות ג'.
- ז. עד שישכרו רשותו.

ואינו מועיל שיבטל העכו"ם רשותו^ה, אלא צריך שישכרו ממנו^ט.

הגה: ישראל שהשכיר או השאיל ביתו לאינו יהודי אינו אוסר עליו, שלא השאיל או השכיר לו כדי שיאסור עליו^ז. אבל אם הבית של אינו היהודי ושכר אותו הישראל ממנו, והאינו יהודי המשכיר גר עמו בבית^כ, אין שכירות הבית מועילה לענין שכירות הערוך וצריך להשכיר ממנו רשותו של העכו"ם.

הגה: ישראל שהשאיל או השכיר בית לחבירו במקום שגרים גם אינם יהודים, אע"פ שיש לישראל בעה"ב תפיסה גם בבית חבירו^ל ולא צריך ערוך בניהם, אפ"ה אינם חשובים כאחד, וצריך גם שכירות מהעכו"ם.

ח. משום שרצו חז"ל להרחיק דירת ישראל מדירת עכו"ם, וע"כ החמירו דאינו מועיל בטול עד שישכור ממנו, ומאחר והעכו"ם לא ירצה בקל להשכיר להם הם יתרחקו ממנו כדי שלא יאסור עליהם הטלטול.

ט. ואם מועיל בשאלה, לדעה הראשונה בשו"ע בסעיף י"ב לא מהני, מ"ב אות ו'.

י. ועוד זה דבר שלא שכיח ולא גזרו בו חז"ל. מהרשב"א, מ"ב אות ז'. וכתב הגאון שצריך שיתנה עם הא"י שיכול לסלקו בכל זמן שהוא ירצה אבל בלי זה הא"י אוסר, מ"ב שם.

כ. בחדר מיוחד וע"י שכירות מהישראל, שבזה לא אמרינן אדעתא שלא יאסור עליו הטלטול השכיר לו השוכר בחזרה למשכיר, מ"ב אות ח'.

ל. כן פירש במ"ב אות י"א דברי השו"ע.